

Asia: VN/37157/2023

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain muuttamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Valtiovarainministeriö on pyytänyt Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry:ltä kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi suurten konsernien vähimmäisverosta annetun lain muuttamisesta.

SAK kiittää lausuntopyynnöstä ja lausuu asiassa seuraavaa.

Esityksen tarkoituksena on muuttaa suurten konsernien vähimmäisverosta annettua lakia ottamaan huomioon OECD:n ja G20 maiden osallistavan kehyksen (Inclusive Framework) puitteissa vuonna 2023 tuotettu minimiverotusta koskeva soveltamisohjeistus. Esitetty sääntelyllinen lähestymistapa on perusteltu ja näin on toimittu myös muissa valtioissa. Todettakoon kuitenkin, että kansallisen (direktiiviin perustuvan) sääntelyn muuttaminen ilman, että direktiiviä on muutettu, on poikkeuksellista.

OECD-ohjeiden ja niiden muutosten merkitystä direktiivin tulkinnalle on hankala arvioida etukäteen, vaikka yhdenmukaisuuteen pyrkiminen on tavoiteltavaa. On nimittäin mahdollista, että OECD:n tehdyt linjaukset eivät vastaa direktiiviä. Ei liene kuitenkaan mahdollista, että OECD:ssä tehdyt muutokset muuttaisivat itse direktiiviä.

Lakimuutosten ehdotetaan tulevan voimaan vuoden 2024 loppuun mennessä ja muutoksia ehdotetaan sovellettavaksi jo vuoden alusta alkaneisiin tilikausiin. Verolainsäädännön taannehtivuus ei ole valtiosääntöoikeudellisesta näkökulmasta kielletty, vaikkakin sitä tulisi pyrkiä välttämään.

On selvää, että sääntely tulee aiheuttamaan lisätyötä Verohallinnolle, joten organisaation resurssit tulisi pyrkiä turvaamaan. Tässä yhteydessä on perusteltua kritisoida Verohallintoon kohdistuvia hallinnon säästöjä. Verohallinnon henkilöstön vähentäminen aiheuttaa verotuottovajetta, mikä saattaa monissa tapauksissa mitätöidä hallinnosta säästyneet kulut.

Yksittäisinä huomioina todettakoon, että OECD-soveltamisohjeisiin (GloBE) viitatessa ymmärrettävyyttä tukisi se, että ohjeiden sisältö olisi avattu itse hallituksen esityksessä. Lisäksi esityksessä on muutamia termejä, joiden merkitys jää epäselväksi (esim. ”hyvässä uskossa”) tai joiden käännös poikkeaa aiemmassa sääntelyssä esiintyvistä käännöksistä (esim. ”tax credit”). Esityksessä tulee kiinnittää huomiota myös eri oikeuslähteiden asemaan esimerkiksi Verohallinnon ohjeista puhuttaessa.

Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry

Laaka Mari
Suomen Ammattiliittojen Keskusjärjestö SAK ry